

Bruxelles, 2. listopada 2025.
(OR. en)

13244/25

SOC 625
EMPL 412
GENDER 177
ANTIDISCRIM 86
JAI 1316
DROIPEN 109

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Br. preth. dok.: 12756/1/25 REV 1

Predmet: Nacrt zaključaka Vijeća o nasilju nad ženama i nasilju u obitelji: prevencija, rano otkrivanje i intervencija
– *odobrenje*

---

1. Predsjedništvo je pripremlilo Nacrt zaključaka Vijeća o nasilju nad ženama i nasilju u obitelji: sprečavanje, rano otkrivanje i intervencija.
2. Radna skupina za socijalna pitanja razmatrala je te zaključke 3. srpnja, 4. rujna i 22. rujna 2025.

3. Postignut je načelni dogovor o nacrtu teksta navedenom u Prilogu ovoj napomeni.
  4. Odbor stalnih predstavnika poziva se da Nacrt zaključaka iz Priloga ovoj napomeni proslijedi Vijeću EPSCO kako bi ga odobrilo na sastanku 17. listopada 2025.
-

Nacrt zaključaka Vijeća o nasilju nad ženama i nasilju u obitelji: sprečavanje, rano otkrivanje i intervencija

PRIMJEĆUJUĆI DA:

1. Rodna ravnopravnost i ljudska prava u srži su europskih vrijednosti. Ravnopravnost žena i muškaraca temeljno je pravo i temeljno načelo Europske unije sadržano u Ugovorima i Povelji Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”).
2. Člankom 8. Ugovora o funkcioniranju Europske unije predviđa se da Unija u svim svojim aktivnostima „teži uklanjanju nejednakosti i promicanju ravnopravnosti između muškaraca i žena”.
3. U Povelji se navodi da „ravnopravnost žena i muškaraca mora biti osigurana u svim područjima” te da „[s]vatko ima pravo na poštovanje tjelesnog i duhovnog integriteta”.
4. Korijen nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, među ostalim seksizma, povijesna je i strukturna neravnopravnost u odnosima moći između žena i muškaraca. Radi se o obliku rodno uvjetovanog nasilja, koje prvenstveno provode muškarci nad ženama i djevojčicama. Sprečavanje i suzbijanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji društvena je odgovornost jer ono ugrožava rodnu ravnopravnost i pravo žena i djevojčica na ravnopravnost u svim područjima života te ometa njihovo ravnopravno sudjelovanje u društvu i na tržištu rada, a može dovesti i do ozbiljnih zdravstvenih ili sigurnosnih posljedica, pa čak i smrtnih slučajeva. Krizne situacije i sukobi znatno povećavaju rizik od rodno uvjetovanog nasilja. Društva bez nasilja nad ženama i nasilja u obitelji ne samo da će biti zdravija i sigurnija, nego i zaštićenija, naprednija i demokratskija.

5. Nasilje nad ženama i nasilje u obitelji poprimaju različite oblike, uključujući fizičko, psihološko, seksualno i ekonomsko nasilje, nasilje uz pomoć tehnologije, sakaćenje ženskih spolnih organa, prisilni brak, nasilje iz časti i femicid. Obrasci povezani s nasiljem nad ženama i nasiljem u obitelji uključuju i prisilnu kontrolu.
6. U uvodnoj izjavi 6. Direktive 2024/1385/EU o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji prepoznaje se da se nasilje nad ženama i nasilje u obitelji mogu pogoršati ako je osoba izložena diskriminaciji na temelju kombinacije spola i bilo koje druge osnove ili osnova diskriminacije kako su navedene u članku 21. Povelje. Osim toga, određene žrtve mogu biti izložene povećanom riziku od nasilja ovisno o svojim posebnim okolnostima, među ostalim o onima navedenima u uvodnoj izjavi 71. Direktive.
7. Eurostat, Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA) i Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) u istraživanju o rodno uvjetovanom nasilju u EU-u iz 2024. napominju da, usprkos tome što je većina žena koje su doživjele nasilje to otkrila osobi koja im je bliska, samo je jedna od pet žena stupila u kontakt s pružateljem zdravstvenih ili socijalnih usluga, a samo je jedna od osam žena prijavila incident policiji. To znači da promatrači mogu imati središnju ulogu, tako što će reagirati kada postanu svjesni nasilja nad ženama ili nasilja u obitelji ili sumnjaju na njega, među ostalim tako što će se uključiti ili podupirati žrtve nasilja. Svatko tko zna ili sumnja na to da se odvija nasilje može se naći u poziciji promatrača. Stoga su podizanje svijesti i obrazovanje stanovništva u cjelini ključni kako bi se osiguralo da ljudi znaju kako otkriti znakove nasilja, gdje pronaći pomoć i kako najbolje reagirati ili intervenirati.
8. Djeca koja su izložena ili svjedoče nasilju nad ženama i nasilju unutar svoje obitelji ili kućanstva i sama su žrtve nasilja i izložena su riziku od dugoročnih tjelesnih i mentalnih zdravstvenih problema, zbog čega njihovo sudjelovanje u društvu, među ostalim u obrazovanju, može biti otežano. Osim toga, vjerojatnije je da će u budućim odnosima biti izložena nasilnom ponašanju ili da će sama razviti nasilno ponašanje.

9. Rodna ravnopravnost i sprečavanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji neodvojivo su povezani. EIGE u svojem indeksu rodne ravnopravnosti za 2024. napominje sljedeće: gdje je razina rodne ravnopravnosti visoka manje je vjerojatno da će ljudi odobravati nasilje nad ženama, što ukazuje na to da je napredak prema rodno ravnopravnom EU-u ključan za iskorjenjivanje nasilja nad ženama
10. U ožujku 2025. Europska komisija u svojem je Planu za prava žena predstavila dugoročnu viziju postizanja rodne ravnopravnosti te je utvrdila ključna načela i ciljeve politike, među ostalim u pogledu sprečavanja i suzbijanja svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama.
11. Žene i djevojčice nerazmjerno su izložene svim oblicima rodno uvjetovanog nasilja, uključujući njegove najekstremnije i najbrutalnije oblike kao što je femicid. Muškarci i dječaci također mogu biti žrtve nasilja u obitelji, te se u tom pogledu mogu suočavati s rodno specifičnim izazovima jer ih rodni stereotipi i štetne društvene norme mogu odvratiti od toga da razgovaraju s osobom koja im je bliska, da zatraže liječenje ili pomoć ili da prijave svoju situaciju.
12. U skladu s preambulom Direktive (EU) 2024/1385 o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji „[d]ržave članice trebale bi poduzeti mjere za sprečavanje razvijanja štetnih rodnih stereotipa kako bi se iskorijenila ideja inferiornosti žena ili stereotipnih uloga žena i muškaraca”, uključujući „mjere kojima je cilj osigurati da se kultura, običaji, religija, tradicija ili čast ne smatraju opravdanjem za počinjenje kaznenih djela nasilja nad ženama ili nasilja u obitelji ili razlogom za blaže postupanje u slučaju počinjenja takvih djela”.

13. Na razini EU-a i na nacionalnoj razini ostvaren je znatan napredak u suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, uključujući donošenje Direktive (EU) 2024/1385 o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te pristupanje EU-a Istanbulskoj konvenciji. Međutim, taj neprihvatljivi fenomen i dalje je raširen i nedovoljno prijavljen. Stoga je potrebno daljnje djelovanje, a osobito mjere za poboljšanje sprečavanja i ranog otkrivanja nasilja i rizika od nasilja, kao i mjere za poticanje intervencija protiv nasilja prije njegove eskalacije.
14. U međuvremenu istječu razni strateški okviri relevantni za rodnu ravnopravnost, uključujući sljedeće komunikacije Komisije: Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025., Akcijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost (GAP) III i Akcijski plan EU-a za žene, mir i sigurnost (2019. – 2024.) te Akcijski plan EU-a za borbu protiv rasizma za razdoblje 2020. – 2025. i Strategija o ravnopravnosti LGBTIQ osoba za razdoblje 2020. – 2025.
15. Ovi se zaključci temelje na prethodnom radu i političkim obvezama koje su iznijeli Vijeće Europske unije, Komisija i Europski parlament te relevantni dionici u tom području, među ostalim u dokumentima navedenima u Prilogu.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE POZIVA DRŽAVE ČLANICE DA, u skladu sa svojim nadležnostima i uzimajući u obzir nacionalne okolnosti:

16. pri provedbi Direktive (EU) 2024/1385 o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u obzir uzmu važnost sprečavanja, ranog otkrivanja i intervencije. Imajući to na umu te radi rješavanja problema nedovoljnog prijavljivanja osobito je važno osmisliti i provoditi djelotvorne mjere za poticanje svake osobe koja u dobroj vjeri zna ili sumnja da je došlo do činova nasilja nad ženama ili nasilja u obitelji ili da se očekuju činovi nasilja, da nadležnim tijelima prijavi takve činove bez straha od negativnih posljedica;

17. promiču osposobljavanje radnika u relevantnim područjima, među ostalim onih koji rade s manjinskim zajednicama i zajednicama do kojih je teško doprijeti ili s osobama u ranjivom položaju, te podizanje svijesti i obrazovanje stanovništva u cjelini, uključujući promatrače, o pristupu informacijama i savjetovanju o sigurnim i djelotvornim načinima traženja pomoći i pružanja podrške ili drugom načinu intervencije u slučaju nasilja ili percipiranog rizika od nasilja;
18. promiču međusektorska partnerstva, osposobljavanje, koordinaciju i suradnju među svim relevantnim akterima kako bi se, na primjer, zdravstvenim radnicima, policiji, pravosudnim tijelima, odgojiteljima, socijalnim službama, kriznim skloništima i skloništima za žene, službama za zaštitu djece i civilnom društvu omogućilo da što prije otkriju rizike i znakove različitih oblika nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, uključujući fizičko, psihološko, seksualno i ekonomsko nasilje, nasilje uz pomoć tehnologije, nasilje iz časti, sakaćenje ženskih spolnih organa, prisilni brak, femicid te prisilnu kontrolu, te da rano interveniraju, među ostalim upućivanjem;
19. poduzmu mjere za promicanje ekonomskog osnaživanja i financijske neovisnosti žena, među ostalim poboljšanjem njihove integracije u društvo i na tržište rada, imajući na umu da financijska neovisnost žena može poboljšati njihovu sposobnost da napuste ili da okončaju nasilan odnos ili situaciju, čime se sprečava daljnja eskalacija nasilja;
20. podupiru razvoj alata i osposobljavanja za zdravstvene radnike, njegovatelje i socijalne radnike kako bi im se pomoglo u otkrivanju slučajeva nasilja nad trudnicama i novim roditeljima, imajući na umu da nasilje može eskalirati u vrijeme trudnoće i poroda, da je trudnoća prilika za intervenciju zbog pojačanog kontakta između žrtava, počinitelja te zdravstvenih i socijalnih radnika i njegovatelja, kao i da vrijeme oko trudnoće i poroda stoga može biti dobar trenutak za intervenciju i zaustavljanje nasilnog ponašanja;

21. poduzmu mjere kako bi zaštitile djecu koja žive u okruženju u kojem je prisutno nasilje nad ženama ili nasilje u obitelji ili rizik od takvog nasilja i djecu koja su izgubila roditelja zbog femicida ili nasilja intimnog partnera kako bi se u obzir uzela činjenica da su ona sama žrtve te kako bi se smanjio rizik da ta djeca kasnije u životu razviju nasilno ponašanje ili sama opet postanu žrtve;
22. među djecom i mladim odraslim osobama promiču osviještenost u pogledu rodne ravnopravnosti te zdravih odnosa i kulture pristanka, među ostalim sporazumnih seksualnih odnosa, kao i u pogledu znakova nasilja nad ženama i djevojčicama i nasilja u obitelji te njihova opsega i posljedica, na internetu i izvan njega, te osiguraju da tijekom njihova razvoja imaju pristup pomoći, smjernicama i podršci primjerenom dobi;
23. promiču dostupne programe za postupanje s počiniteljima, prema potrebi, uz uključenost njihovih obitelji, uključujući zaštitne mjere za sprečavanje ponovne viktimizacije, kako bi se poduprla rehabilitacija počinitelja i zaustavilo njihovo nasilno ponašanje te kako bi se prekinuo međugeneracijski ciklus nasilja.

POZIVA EUROPSKU KOMISIJU I DRŽAVE ČLANICE DA u skladu sa svojim nadležnostima, te po potrebi uključivanjem Europskog instituta za ravnopravnost spolova (EIGE) i Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA):

24. poboljšaju prikupljanje, analiziranje, objavljivanje i upotrebu podataka o nasilju nad ženama i nasilju u obitelji te o posljedicama takvog nasilja na žrtve i društvo te osiguraju da ti podaci budu barem razvrstani prema spolu i dobnoj skupini (dijete / odrasla osoba) žrtve i počinitelja te, ako je to moguće i relevantno, da obuhvaćaju odnos između žrtve i počinitelja, kao i vrstu kaznenog djela, kako bi se omogućile ciljane mjere utemeljene na dokazima, uzimajući pritom u obzir činjenicu da se nasilje nad ženama i nasilje u obitelji mogu pogoršati ako je osoba izložena diskriminaciji na temelju kombinacije spola i bilo koje druge osnove ili osnova diskriminacije iz članka 21. Povelje te da određene žrtve mogu biti izložene povećanom riziku od nasilja ovisno o svojim posebnim okolnostima, među ostalim o onima navedenima u uvodnoj izjavi 71. Direktive o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji;
25. prepoznajući da su djeca koja svjedoče nasilju i sama žrtve nasilja, provedu studije o nasilju nad ženama ili nasilju u obitelji kojem su svjedočila djeca, kao i o opsegu te pojave i njezinu dugoročnom učinku na tu djecu, te podignu svijest o problemu svjedočenog nasilja;
26. promiču istraživanje, inovacije, obrazovanje i razmjenu najboljih praksi u vezi sa suzbijanjem svih oblika nasilja nad ženama i nasilja u obitelji sprečavanjem, ranim otkrivanjem i intervencijom;

27. donesu i provedu akcijske planove za suzbijanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, uključujući mjere za promicanje sprečavanja, ranog otkrivanja i intervencije, te osiguraju da ti planovi budu multidisciplinarni, provedivi i primjereno financirani, kao i da se tijekom njihove izrade smisleno savjetuje s civilnim društvom, uključujući ženske organizacije;
28. u društvu u cjelini, posebno u obrazovnim ustanovama, poduzmu mjere za podizanje svijesti o nasilju nad ženama i nasilju u obitelji, uključujući njegov opseg i posljedice, obraćajući pritom posebnu pozornost na ulogu promatrača i njihovu sposobnost intervencije, te uzimajući u obzir i žene i muškarce;
29. aktivno omogućuju i promiču angažman muškaraca i dječaka kao agenata i korisnika rodne ravnopravnosti, među ostalim mjerama za borbu protiv rodnih stereotipa i štetnih društvenih normi na internetu i izvan njega, kao i mjerama za uključivanje muškaraca i dječaka u sprečavanje, rano otkrivanje i intervenciju, imajući na umu da su djeca od rane dobi izložena raširenim stereotipnim, objektivizirajućim i seksualizirajućim prikazima djevojčica i žena, na internetu i izvan njega, kojima se mogu perpetuirati štetne rodne uloge i stavovi te trivijalizirati rodno uvjetovano nasilje, posebno nasilje nad ženama i djevojčicama; promiču mjere za jačanje mentalnog zdravlja za sve i suzbijaju rodne stereotipe i negativne društvene norme, uključujući tabue, kojima se žene i djevojčice, a posebno muškarci i dječaci, odvrćaju od pokazivanja ranjivosti, čime se ograničava njihova sposobnost traženja potpore kada im je potrebna, među ostalim u situacijama u kojima je nasilje usmjereno protiv njih ili ako se boje da bi mogli počinuti nasilje.

POZIVA EUROPSKU KOMISIJU DA:

30. pri osmišljavanju budućih strateških dokumenata, kao što je samostalna strategija na visokoj razini za rodnu ravnopravnost za razdoblje nakon 2025., koji bi obuhvaćali ciljane mjere i sustavnu integraciju rodne perspektive u politike i aktivnosti EU-a, uključujući mjere za suzbijanje nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, na internetu i izvan njega, uključujući mjere za sprečavanje, rano otkrivanje i intervenciju, kako je navedeno u ovim zaključcima Vijeća.
-

Referentni dokumenti

1. Zakonodavstvo EU-a

Direktiva (EU) 2024/1385 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji

2. Vijeće

Zaključci Vijeća o iskorjenjivanju nasilja nad ženama u Europskoj uniji (dok. 6585/10)

Zaključci Vijeća o borbi protiv nasilja nad ženama i pružanju usluga potpore žrtvama nasilja u obitelji (dok. 17444/12)

Zaključci Vijeća o sprečavanju i borbi protiv svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama, uključujući sakaćenje ženskih spolnih organa (dok. 9543/14).

Zaključci Vijeća o socioekonomskom učinku bolesti COVID-19 na rodnu ravnopravnost (dok. 8878/21)

Zaključci Vijeća o ekonomskom osnaživanju i financijskoj neovisnosti žena kao putu prema stvarnoj rodnoj ravnopravnosti (dok. 8957/24)

Zaključci Vijeća o jačanju mentalnog zdravlja žena i djevojčica promicanjem rodne ravnopravnosti (dok. 16366/24)

Zaključci Vijeća o promicanju rodne ravnopravnosti u digitalnom dobu koje pokreće umjetna inteligencija: šesti horizontalni pregled provedbe Pekinške platforme za djelovanje od strane država članica i institucija EU-a (dok. 9984/25)

3. **Europska komisija**

Unija ravnopravnosti: Strategija za rodnu ravnopravnost 2020. – 2025. (dok. 6678/20., Komisijin referentni broj: COM(2020) 152 final)

Unija ravnopravnosti: Strategija o ravnopravnosti LGBTIQ osoba 2020.–2025. (dok. 13081/20., Komisijin referentni broj: COM(2020) 698 final)

Plan za prava žena (dok. 6756/25., Komisijin referentni broj: COM(2025) 97 final)

4. **Europski parlament**

Rezolucija Europskog parlamenta od 16. rujna 2021. s preporukama Komisiji o utvrđivanju rodno uvjetovanog nasilja kao novog područja kriminaliteta u članku 83. stavku 1. UFEU-a (2021/2035(INL))

5. **Eurostat, Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA) i Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE)**

Istraživanje o rodno uvjetovanom nasilju u EU (2024.)

6. **Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE)**

Intimate partner violence and witness intervention: what are the deciding factors? (Nasilje intimnih partnera i intervencije svjedoka: koji su odlučujući čimbenici?) 2020.

Combating Cyber Violence against Women and Girls (Borba protiv nasilja nad ženama i djevojčicama na internetu), 2022.

Indeks rodne ravnopravnosti, 2024.

https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-index-2024-tackling-violence-against-women-tackling-gender-inequalities?language_content_entity=en

7. Ujedinjeni narodi

Pekinška deklaracija i Platforma za djelovanje (Program UN-a za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena) Konvencija o ukidanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW)

8. Vijeće Europe

Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) (CETS br. 210)

9. Ostalo

Učinci nasilja u obitelji na djecu

(Ured za zdravlje žena, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi SAD-a, 2024.)

<https://womenshealth.gov/relationships-and-safety/domestic-violence/effects-domestic-violence-children#references>
